

Külső szakmai kontrollra szerződve – interjú prof. dr. Papp Zoltánnal

Beszélgetés prof. dr. Papp Zoltánnal, a Nemzeti Egészségügyi Tanács (NET) elnökével, a szervezet szerepéről és hatékonyságáról.

– Hogyan értékelné a szervezet elmúlt időszakának tevékenységét, mit emelne ki a közelmúlt eseményeiből, döntéseiből?

– A három évvel ezelőtti választásokkal megújult tagság elutasította, hogy a korábbi időszakhoz hasonlóan terméketlen és többnyire politikai színezetű viták színtere legyen, és olyan vezetést választott, amely ezt az irányzatot következetesen érvényesítette. A 2006-tól 2010-ig terjedő időszak megítélésem szerint gyökeres változásokat hozott. Ekkor fordultunk erős szakmai irányba, és ennek köszönhetően tudtuk végigtárgyalni valamennyi kiemelt népegészségügyi programot, és az érintettek széleskörű bevonásával, nagy konszenzussal elfogadott ajánlásokat dolgoztunk ki a kormány részére. (Az már egy másik kérdés, hogy ezekből mit vettek figyelembe.)

Érdeemesnek tartom még kiemelni a NET által bevezetett és az egészségügyben manapság is hiányzó tárgyilagos, higgadt, érvelő beszédstílust. Az egészségügyben jó ideje zajló kedvezőtlen folyamatok miatt olyan nagy a „közéleti alapzaj”, hogy a megszólalók csak a bombasztikus hangütéstől remélik, hogy odafigyelnek rájuk. Ez az egészségüggyel foglalkozó híradásokra különösen jellemző. Az újjáalakult tanács szerényen távol tartotta magát ezektől a megnyilvánulásoktól, még ha tartalmukkal helyenként egyet is értett.

– Az EüTv. értelmében a NET nem az Egészségügyi Minisztérium, hanem a kormány felé tartozik beszámolóval, hiszen az egészségügyi szervezéssel és irányítással kapcsolatos feladatainak ellátását a tanács segíti. A gyakorlatban ez hogyan valósul meg, várhatóan javul az együttműködés a kormányváltás során?

– Valóban a NET-et korábban az Egészségügyi Minisztérium „gondozta”. Vezetésem alatt lettünk igazán önállóak, amihez számos szervezeti és működési változtatást is meg kellett tenni. Saját irodát hoztunk létre, napi nyolc órában működő titkárságot, és háromosztatú szűkebb vezetői testületet: elnök, szervezési alelnök, civil alelnök. Valamennyi tagunktól elvártuk a magas színvonalú munkát is.

Köszönet illeti őket, hiszen fontos tevékenységükért semmiféle pénzbeli kompenzáció juttatására nem volt módunk. Ami a kormánnyal és az egészségügyi tárccával való együttműködést illeti, meglehetősen kezdetlegesnek mondható, mivel több kormánnyal és tárcafejezővel dolgoztunk együtt, csak a hasonlóságokat emelném ki.

Lehet, hogy teoretikusan felismerték a NET rendszert váltó létezésének jelentőségét a demokratikus intézményrendszerben, de ez a napi kapcsolatban csak kevéssé mutatkozott meg. A gyakorlatban a NET-et többnyire besorolták a nagyszámú szakmai, hivatásrendi és érdekvédelmi csoportosulás közé. Annyit tudtunk tenni, hogy minden ilyen lapszusnál jeleztük egyet nem értésünket, és a kormányzati gondolkodás demokratizálódásától, törvény tiszteletétől vártuk a korrekciót. Az egészségpolitika ugyanis a legjobb szándék mellett is eltorzulhat, ahogy ezt a közelmúltban láttuk, ezért saját érdekében is szükség van külső kontrollra, amit erre a választott szakmai testületre bízott a törvény.

Ez az egészségügyben egyedülálló közjogi eszköz a parlamenti kontroll erőtlensége miatt most még inkább felértékelődik, azzal az alapvető különbséggel, hogy míg a politikai erők alapállása az opposzió, a

Nemzeti Egészségügyi Tanácsé a kormány segítése. Új kormányzati partnereinket ismerve minden okunk megvan arra, hogy bizalommal legyünk irántuk.

– A civil szervezetek szerepe Nyugat-Európában erősebb, mint hazánkban, egyik célkitűzés a civil szervezetek aktívabb bevonása lenne, milyen eredményeket értek el, és milyen irányba tartanak a jövőben?

– Magunk is felismertük, hogy a betegszervezetek működését és megerősítését feltétlenül segítenünk kell, ezt szolgálta a civil alelnök státusz létrehozása is. Jelenleg is nagy erőfeszítéseket teszünk, hogy megalakuljon egy független, erős, betegek által irányított ernyőszervezet.

Ennek létrehozását szorgalmaztuk a tavalyi és az idei, általunk szervezett Európai Betegjogok Napján tartott országos konferenciánkon is. Reményt keltő, hogy számos betegszervezet az összefogás mellett döntött és júniusban már önállóan fognak hozzá a szervezéshez.

–Tekintettel, hogy a NET szakmai grémium, ezért egy esetleges egészségügyi reform esetén a szerepe kiemelt lehet, akár a reform levezényelésében is, mint ez Franciaországban történt. Ön hogyan látja, a kormány eddig kellőképpen kihasználta a benne lévő szakmai lehetőségeket, figyelembe vette az ajánlásokat? A jövőben ez változhat?

– Igen, Franciaországban a 2005-ös egészségügyi reformot az ún. Magasszintű Tanács vezényelte le, átütő sikerrel. A Francia Nagykövetség támogatásával fel is vettük a kapcsolatot. A hazánkban járt francia küldöttséget Gara Imre szervezési alelnök tájékoztatta a hazai viszonyokról és a népegészségügyi helyzetről. Ezt követően kaptunk meghívást a francia féltől, hogy megismerhessük ezen a területen szerzett tapasztalataikat, anyagi okok miatt ennek eddig nem tudtunk eleget tenni. Mindenesetre elmondható, hogy a NET jelenlegi személyi összetétele és felkészültsége alkalmas arra, hogy az új kormány és egészségpolitikusok építsenek ránk.

– A betegjogok kiemelt téma Magyarországon, ám az „orvosjogok” is egyre többet előkerülő kifejezés, hogyan látja az orvosok biztonságának kérdését?

– Ez sokkal bonyolultabb kérdés, mint amilyennek látszik, számos tényező vezetett a jelenlegi áldatlan helyzet kialakulásához. Ezek közül, fontos helyre sorolom azt a médiaéhséget, ami a szórványosan előforduló orvosi tévedéseket még kivizsgálásuk előtt jelentősen felnagyítva siet közölni. Bízom benne, hogy Réthelyi Miklós miniszter úr személye és humánus elkötelezettsége fegyelmet fog indukálni ebben a kérdésben is.

eLitMed.hu